

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE

**ANALIZA POSLOVANJA PODJETJA ADRIA MOBIL, D. O. O., NA
PODLAGI FINANČNIH IN NEFINANČNIH KAZALNIKOV V LETIH
2016 IN 2017**

Ljubljana, junij 2021

KLAVDIJA KUŽNIK

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Klavdija Kužnik, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Analiza poslovanja podjetja Adria Mobil, d. o. o. na podlagi finančnih in nefinančnih kazalnikov v letih 2016 in 2017, pripravljenega v sodelovanju s svetovalko red. prof. dr. Darjo Peljhan

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne 16.06.2021

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 PREDSTAVITEV PODJETJA ADRIA MOBIL, D.O.O.	2
2 ANALIZA NEFINANČNIH KAZALNIKOV	4
2.1 Ravnanje s človeškimi viri	4
2.2 Spolna struktura, število zaposlenih ter izobrazbena struktura	4
2.3 Sistem varovanja okolja Adrie Mobil, d.o.o.	5
2.4 Družbena odgovornost Adrie Mobil, d.o.o..	6
3 ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA	7
3.1 Analiza prihodkov.....	8
3.2 Analiza odhodkov	9
3.3 Analiza poslovnega izida	10
4 ANALIZA FINANČNIH KAZALNIKOV.....	11
4.1 Kazalniki likvidnosti.....	11
4.1.1 Kratkoročni koeficient.....	12
4.1.2 Pospešeni koeficient	12
4.1.3 Hitri koeficient.....	13
4.2 Kazalniki solventnosti.....	14
4.2.1 Kazalnik dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev	14
4.2.2 Kapitalska pokritost osnovnih sredstev	15
4.3 Produktivnost dela.....	15
4.4 Ekonomičnost	16
4.5 Kazalniki dobičkonosnosti	17
4.5.1 Dobičkonosnost sredstev	17
4.5.2 Dobičkonosnost kapitala	18
4.5.3 Dobičkovnost prihodkov	18
5 Analiza kazalnikov po Dupontu podjetja Adria Mobil, d.o.o. za leto 2017	19
6 Prednosti in slabosti ter predlogi izboljšav	20
LITERATURA IN VIRI	22
PRILOGE.....	24

KAZALO TABEL

Tabela 1: Obseg v (EUR) in struktura (v %) prihodkov Podjetja Adria Mobil, d.o.o., v letih 2016 in 2017.....	8
Tabela 2: Obseg (v EUR) in struktura (v %) odhodkov Podjetja Adria Mobil, d.o.o., v letih 2016 in 2017.....	9
Tabela 3: Poslovni izid podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	11
Tabela 4: Kratkoročni koeficient podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	12
Tabela 5: Pospešeni koeficient podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	13
Tabela 6: Hitri koeficient podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	13
Tabela 7: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	14
Tabela 8: Kapitalska pokritost osnovnih sredstev podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	15
Tabela 9: Produktivnost dela podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	16
Tabela 10: Ekonomičnost podjetja podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	17
Tabela 11: Dobičkonosnost sredstev podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017 ...	18
Tabela 12: Dobičkonosnost kapitala podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017 ...	18
Tabela 13: Dobičkonosnost prihodkov podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	19

KAZALO SLIK

Slika 1: Struktura zaposlenih glede na izobrazbo podjetja Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017.....	5
Slika 2: Analiza kazalnikov po Dupontu za podjetje Adria Mobil, d.o.o. za leto 2017.....	19

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Izkaz poslovnega izida v letih 2016 in 2017 (realno). Bazno leto je 2017.....	1
Priloga 2: Izkaz poslovnega izida v letih 2016 in 2017 (nominalno).....	2
Priloga 3: Bilanca stanja za leti 2016 in 2017 (realno). Bazno leto je 2017.	3
Priloga 4: Bilanca stanja za leti 2016 in 2017 (nominalno)	4

UVOD

Analizo poslovanja opredelimo kot praktično dejavnost ter hkrati kot znanstveno disciplino. Lahko rečemo, da je na splošno proces spoznavanja poslovanja določene organizacije, ki služi za odločanje o izboljšanju ekonomske uspešnosti njenega poslovanja z vidika uporabnika analize. Analiza poslovanja temelji na predpostavki obstoja določenega cilja, ki ga ima uporabnik analize poslovanja in ga skuša doseči. Ta cilj se da kvantificirati ter njegovo doseganje izmeriti (Pučko, 2006, str. 15–16).

Namen analize poslovanja je ugotavljanje tako prednosti kot tudi slabosti v poslovanju, s čimer daje ta analiza osnove za reševanje problemov in izkoriščanje prednosti, ki jih ima organizacija pri svojem poslovanju. Analiza poslovanja na splošno obsega tri korake. V prvem koraku se zbirajo podatki o poslovanju organizacije, nato sledi njihovo primerjanje z izbranimi osnovami (poslovanje v preteklosti ali primerljiva podjetja) in ugotavljanje odstopanj, v zadnjem koraku pa se poiščejo vzroki za odstopanja oziroma se ocenjujejo prednosti in problemi (Čater, 2011, str. 124).

Do ključnih procesov gospodarjenja v novodobnih družbah prihaja v organizacijah. Gospodariti morajo tako dobičkonosne kot nedobičkonosne organizacije, razlike pa so samo v glavnih ciljih, ki jih v obeh zasledujejo. Vse organizacije opravljajo določene poslovne procese, ki se v pravnem jeziku definirajo kot poslovni predmet. Ko podjetja in vse ostale organizacije izvajajo poslovni proces, lahko rečemo, da gre za njihovo poslovanje (Pučko, 2005, str. 2).

Za glavno temo zaključne strokovne naloge sem izbrala analizo poslovanja podjetja Adria Mobil, d.o.o., iz Novega mesta, ki velja za enega vodilnih evropskih proizvajalcev mobilnih hiš, avtodomov in prikolic. Podjetje je na koncu leta 2017 zamenjalo lastniško strukturo, zato so se odločili, da bodo zaradi boljše usklajenosti internega poročanja svoje poslovno leto za obdobje od 1. 1.–31. 12. prilagodili poslovnemu letu novega lastnika, in sicer na obdobje od 1. 9. –31. 8. Tako so imeli v letu 2018, ki je bilo prvo leto uveljavitve omenjene spremembe, računovodske izkaze pripravljene za obdobje 8 mesecev (1. 1. 2018–31. 8. 2018), v letu 2019 pa so že prešli na novo poslovno leto, to je 12 mesecev, za obdobje od 1.9. 2018 do 31. 8. 2019. Zaradi tega analiza podatkov med leti 2017, 2018 in 2019 ni bila ustrezno primerljiva, zato sem v svojem zaključnem delu naredila analizo poslovanja za leti 2016 in 2017.

Ključni namen dela je prikazati analizo poslovanja v podjetju in s pridobljenimi podatki ugotoviti, ali se v preučevanem podjetju srečujejo s težavami pri delovanju ali poslujejo uspešno. Temeljni cilj strokovne naloge izbranega podjetja je prikazati izdelavo analize na podlagi finančnih in nefinančnih kazalnikov poslovanja ter utemeljiti ugotovitve, kakšna je bila poslovna uspešnost podjetja v letih 2016 in 2017. S pridobljenimi informacijami sem poskušala preučiti prednosti in slabosti ter podati možnosti za izboljšave. Vse potrebne računovodske izkaze (bilance stanja in izkaze poslovnega izida) za analizo finančnih

kazalnikov podjetja sem pridobila preko baze Gvin, kjer so podatki javno dostopni, objavljeni pa so s strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

Zaključna strokovna naloga je razdeljena na pet vsebinskih delov. Za uvodnim delom sledi prvo vsebinsko poglavje, kjer sem predstavila podjetje Adria Mobil, d.o.o., njegovo dejavnost, kratko zgodovino podjetja ter ostale poglobitve značilnosti. V nadaljevanju, v drugem delu, je predstavljena analiza nefinančnih kazalnikov. Ta del je omogočil razumeti ravnanje s človeškimi viri v podjetju, družbeno odgovornost podjetja in njihovo zasnovo varovanja okolja. Tretje poglavje obsega analizo poslovnega uspeha, v katerem so zajeti analiza prihodkov, analiza odhodkov ter poslovni izid. V četrtem, najobsežnejšem in najpomembnejšem sklopu je prikazana analiza finančnih kazalnikov. V tem osrednjem delu so najprej prikazani izračuni in ugotovitve kazalnikov likvidnosti in solventnosti, nato sledijo še produktivnost dela, ekonomičnost poslovanja, kazalniki dobičkonosnosti ter analiza kazalnikov po Dupontu. Zadnji, peti vsebinski del vsebuje proučitev prednosti in slabosti, podani pa so tudi predlogi za morebitne izboljšave. Na koncu zaključne strokovne naloge je sklep, ki je namenjen kot povzetek vseh temeljnih ugotovitev.

Vsi pridobljeni finančni podatki iz let 2016 in 2017 so inflacionirani z indeksom cen življenjskih potrebščin, ker gre za primerjavo poslovanja v dveh različnih letih. Pri izkazu poslovnega izida sem za izračun uporabila indekse povprečne rasti cen življenjskih potrebščin, ki znaša za: januar–december 2016/januar–december 2015 = 99,9 ter januar–december 2017/januar–december 2016 = 101,4. Pri bilanci stanja sem za izračun uporabila naslednje indekse cen življenjskih potrebščin: december 2016/december 2015 = 100,5 ter december 2017/december 2016 = 101,7 (Statistični urad Republike Slovenije, 2018).

1 PREDSTAVITEV PODJETJA ADRIA MOBIL, D. O. O.

Podjetje Adria Mobil, d.o.o., s sedežem v Novem mestu je matična družba skupine Adria Mobil in je eden najuspešnejših proizvajalcev vozil za prosti čas v Evropi. Njegova blagovna znamka, ki je na trgu prisotna že več kot petdeset let, je med najbolj zaželenimi in prepoznavnimi v evropski panogi karavaninga. Njegovi temeljni dejavnosti sta prodaja in proizvodnja počitniških avtomobov in prikolic. Konkurenčno prednost ohranjajo s široko ponudbo storitev, s konstantnimi inovacijami in prilagoditvami svojih izdelkov potrebam kupcev. Bogate izkušnje, ki jih dosegajo na področju trženja, razvoja in proizvodnje avtomobov, mobilnih hišic in prikolic so glavni kazalniki uspeha. V podjetju danes izvozijo več kot 98 odstotkov vseh proizvedenih izdelkov in spadajo v izraziteje usmerjeno tržno podjetje. Pri vsakodnevem poslovanju jih usmerjajo vrednote, poslanstvo ter vizija. Temelj Adrijinega uspeha so vrednote, ki so povod za svojevrstno konkurenčno prednost in dodano vrednost. Te vrednote so inovacije, znanje, skupinsko delo ter zadovoljstvo zaposlenih in strank. Da je podjetje tudi v Sloveniji prepoznano kot eno izmed najuspešnejših, potrjuje prejem najvišjega priznanja Republike Slovenije za poslovno odličnost, ki so ga prejeli v letu 2016 (Adria Mobil, d.o.o., brez datuma).

Prvi začetki Adrie Mobil, d.o.o. segajo v leto 1965, ko so izdelali svojo prvo prikolico, ki so poimenovali Adria 375. Že prvo prikolico so izvozili na Švedsko in jo predstavili na tamkajšnjem sejmu, kjer so jo kasneje tudi prodali. To je tudi eden glavnih kazalnikov Adrijinih uspehov, ki jih s svojimi izdelki beležijo na evropskem trgu. V prvem desetletju delovanja so proizvodnjo povečali iz ene enote na tri enote na dan, osnovni produkti novomeške tovarne pa so bile počitniške prikolice. Količinski vrh so v podjetju dosegli leta 1980, glavni razlog pa je bil nastanek novih modelov prikolic. V tej generaciji se je močno povečala tržna ponudba, saj so imeli štirinajst modelov in dvaindvajset tipov teh. Na evropskem trgu so dosegli 11-odstotni delež, prodali pa so okoli 250.000 enot na leto. V devetdesetih letih prejšnjega stoletja je podjetje z osamosvojitvijo Slovenije in izgubo jugoslovanskega trga doživelo krizo, takrat je število prodanih enot padlo na manj kot 100.000 enot na leto. Ključna prelomnica se je v podjetju zgodila leta 1995 s prihodom nove generalne direktorice Sonje Gole. Pod njenim vodstvom se je začela nova faza revitalizacije Adrie Mobil, d.o.o. Iz kriznih razmer je podjetje povzpela med ponovne glavne evropske proizvajalce počitniških vozil v panogi (Adria Mobil, d.o.o., brez datuma).

V letu 2017 je v podjetju prišlo do spremembe v strukturi lastništva, ko je Adria Mobil, d.o.o. uradno postala del francoske skupine. Novi prevzemnik je postal francoski konkurent, proizvajalec vozil za prosti čas Trigano, ki je za podjetje odštél 200 milijonov evrov. Skupina Trigano ustvari preko milijardo evrov letne prodaje, zaposluje več kot sedem tisoč ljudi v petih državah Evrope in vključuje več kot 20 različnih blagovnih znamk. Adria Mobil, d.o.o. je tako vstopila v strateško, stabilno lastniško strukturo, znotraj katere bo tudi v prihodnje gospodarno izkoriščala tržne potencialne, ki jih nudi prebujena panoga vozil za prosti čas. Tako bodo uresničevali načrtovane strateške cilje dolgoročne rasti in razvoja (Petrov, 2017).

V obdobju od 1. 1. 2018 do 31. 8. 2018 so v Adrii Mobil, d.o.o. proizvedli 17,6 % proizvodov več kot v enakem obdobju v letu 2017. Družba je v tem letu vidneje dvignila prodajo počitniških vozil na trgih zunaj Evrope in zabeležila rast poslovanja. Čeprav so zaradi omejene kapacitete proizvodnje rastle počasneje od trga, so bili v letu 2018 še vedno uvrščeni na lestvico najboljših pet blagovnih znamk v Evropi. V letu 2019 so v družbi dosegli rekordno poslovno leto, in sicer iz prodajno-tržnega vidika. Glavnino rasti so dosegli na trgih zahodne Evrope. Tam so dosegli 90 % prodaje v celotni strukturi, na trgih vzhodne Evrope pa so uresničili 4 % prodaje. Razlogi za rast poslovanja v letu 2018 in 2019 so bili v edinstvenem poslovnem modelu, ki je vseboval dobro zastavljeno strategijo rasti, izjemno partnersko sodelovanje z distribucijskimi partnerji ter pretekla vlaganja na prodajno-tržnem področju (Adria Mobil, d.o.o., 2018, str. 36–37; Adria Mobil, d.o.o., 2019, str. 35–36).

2 ANALIZA NEFINANČNIH KAZALNIKOV

2.1 Ravnanje s človeškimi viri

Da bi bilo podjetje uspešno, potrebuje poleg dobrih menedžerjev tudi dobre delavce, ki morajo biti ustrezno spodbujeni in usposobljeni, da najbolje delujejo v korist organizacije. Ena najpomembnejših nalog menedžerjev je izbira zaposlenih. Zaposleni imajo na vseh ravneh organizacije odgovornost za sprejemanje raznovrstnih odločitev (Dimovski, Penger & Škerlavaj, 2002, str. 145).

V Adrii Mobil, d.o.o. je eden glavnih dejavnikov uspeha zadovoljstvo in zavzetost zaposlenih. Primerna organizacijska kultura je ključnega pomena za vzgojo interdisciplinarno usposobljenih delavcev z visoko ravno agilnosti in angažiranosti, to pa izvedejo z ustreznimi strategijami ravnanja s kadrom in z razvojem. V podjetju imajo natančno določeno politiko zaposlovanja in konstantno skrbijo za izobraževanje in razvoj zaposlenih ter za njihovo zavzetost in zadovoljstvo. Vzpostavili so tudi sistem napredovanja in nagrajevanja, velik poudarek pa namenijo tudi skrbi za zdravje in varnosti pri delu. Na letni ravni v podjetju potekajo karierni in osebni pogovori, ki so nadgrajeni s poudarjanjem delovne uspešnosti posameznika. Z dialogom o pričakovanjih in interesih zaposlenega ter pričakovanjih in interesih podjetja želijo doseči, da se visoka delovna učinkovitost neprestano izboljšuje (dosega). Delujejo po načelih učeče se organizacije, saj neprestano izboljšujejo sposobnosti za doseg rezultatov ter prehajajo na nove načine mišljenja, kjer se zaposleni nenehno učijo, kako se učiti skupaj. Učinkovitosti uvedenega sistema se kažejo v tem, da njegovi pobudniki vidijo realizirane predloge, to pa je poleg denarnih nagrad glavni motivator za zadovoljstvo (Adria Mobil, d.o.o., 2017).

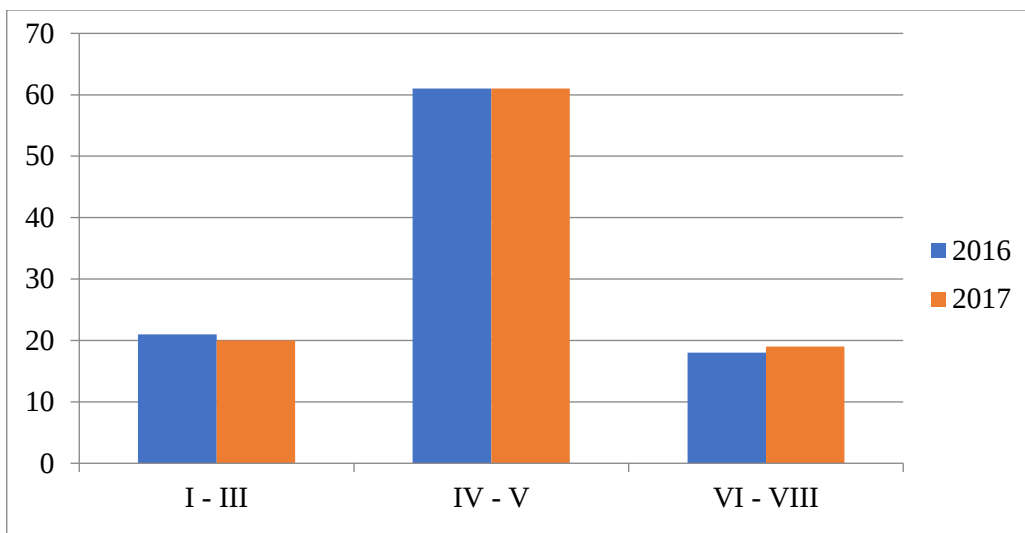
2.2 Spolna struktura, število zaposlenih ter izobrazbena struktura

V podjetju Adria Mobil, d.o.o. so na dan 31. 12. 2016 zaposlovali 911 oseb. Od skupnega števila zaposlenih je bilo 31 odstotkov žensk in 69 odstotkov moških. V letu 2017 so zaposlovali 972 oseb. Od tega je bilo 32 odstotkov žensk in 68 odstotkov moških. V podjetju večji del zaposlenih predstavlja moški spol v obeh obravnavanih letih. V letu 2018 se je število zaposlenih povečalo za 61 oseb, ta številka se bo v prihodnje samo še povečevala, kajti povpraševanje po njihovih produktih močno narašča, to pa narekuje kadrovko potrebo po kandidatih z različnimi kompetencami in izobrazbenimi strukturami (Adria Mobil, d.o.o., 2016, str. 33; Adria Mobil, d.o.o., 2017, str. 53; Adria Mobil, d.o.o., 2018, str. 58).

S slike 1 razberemo, da je v preučevanem obdobju za leti 2016 ter 2017 odstotek zaposlenih v zajetih izobrazbenih strukturah razmeroma enak. V obeh obravnavanih letih je odstotek zaposlenih s IV. in V. stopnjo izobrazbe enak, in sicer znaša 61 %, hkrati pa je tudi najvišji izmed vseh ostalih struktur. Odstotek zaposlenih s I.–III. stopnjo izobrazbe se

v teh dveh letih ni bistveno spremenil. Ta znaša 21 % v letu 2016 in 20 % v letu 2017, prav tako pa ni bilo velike spremembe pri odstotku zaposlenih z višjo stopnjo izobrazbe (VI.–VIII.). Slednji v letu 2016 predstavljajo 18 %, v letu 2017 pa 19 % vseh zaposlenih.

Slika 1: Struktura zaposlenih glede na izobrazbo v podjetju Adria Mobil, d.o.o. v letih 2016 in 2017

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

2.3 Sistem varovanja okolja Adrie Mobil, d.o.o.

Ko je Slovenija vstopila v Evropsko unijo, je s tem sprejela tudi odgovornost za prenos, integracijo, okoljsko zakonodajo ter izpolnjevanje predpisov, določenih s strani Evropske unije. Poleg naštetega je Slovenija sprejela še lastno okoljsko zakonodajo. K varovanju okolja se je zavezala tudi Adria Mobil, d.o.o., ki kontinuirano spremlja okoljsko zakonodajo in druge zahteve s področja odpadkov, embalaž, vode, zraka, kemikalij, energentov in svetlobnega onesnaževanja. Da podjetje deluje v skladu z okoljsko zakonodajo, dokazujejo rezultati izdelave in implementacije okoljskega programa, letnih popisov okoljskih vidikov in izpeljava vodstvenega pregleda. Na osnovi sprejete okoljske politike poskušajo v podjetju pri vseh zaposlenih dvigovati okoljsko ozaveščenost in vzpostaviti odgovoren odnos do okolja. S spremljanjem okoljskih kazalnikov v podjetju prepoznavajo, na katerih področjih varovanja okolja morajo nadzorovati in zniževati negativne vplive preko sprejetega programa dela in okoljskih ciljev. V podjetju vlada zavedanje, da je okoljsko delovanje temeljni steber trajnostnega razvoja, ki je zelo prepleten z ekonomskim in socialnim delovanjem. Njihov odnos do okolja pa je vedno bolj relevanten za zunanjo zainteresirano javnost. V Adrii Mobil, d.o.o. se močno zavedajo pomena lokalnega okolja in veliko pozornosti namenijo trajnostnemu razvoju, k temu pa spada tudi angažirano sodelovanje z lokalno skupnostjo (Adria Mobil, d.o.o., 2017, str. 59–60).

Z okoljsko politiko se v Adria Mobil, d.o.o. zavezujejo k naslednjemu (Adria Mobil, d.o.o., 2017, str. 59):

- Pravne in fizične osebe, ki delujejo v družbi ali v njenem imenu, bodo seznanjene z okoljsko politiko.
- V podjetju bo velik poudarek v podpori in izvajanju raziskav, namenjenih zmanjševanju škodljivih vplivov na okolje, ki so povezane z družbo.
- Zmanjšali bodo uporabo materialov, ki so škodljivi okolju.
- V sodelovanju z njihovimi trgovci in dobavitelji bodo razpravljali o okoljskih dilemah.
- Prisostvovali bodo z zunanjimi in notranjimi interesnimi skupinami.
- Potekala bodo organizirana izobraževanja o okoljevarstvu, zaposleni pa bodo obveščeni o odgovornosti do širšega okolja.
- Vodo in energente bodo uporabljali racionalno in si prizadevali za reduciranje količin nastalih odpadkov.
- Konstantno bodo izboljševali sistem ravnanja z okoljem.
- Pomembno bo prepoznavanje in spremljanje okoljskih vidikov, merjenje okoljskih kazalnikov in primerno ukrepanje, če pride do odstopanj.
- Ekologijo bodo vključili v razvojno strategijo s ciljem konstantnega zniževanja negativnih vplivov na okolje.

Interno komuniciranje v podjetju poteka skozi posredovanje informacij članov skupine za okolje v svoje delovne skupine s pomočjo notranjega glasila. V obeh letih, 2016 in 2017, so v podjetju za vse zaposlene, ki so prišli na novo, pripravili uvajalna predavanja, katerih tematika je bila ravnanje z okoljem in odpadki ter varno ravnanje s kemikalijami. Redno se udeležujejo tudi zunanjih seminarjev ter so dejavni člani Sekcije za energijo in okolje pri Gospodarski zbornici Dolenjske in Bele krajine. Za Agencijo Republike Slovenije so tako v letu 2016 kot v letu 2017 pripravili poročilo o uporabi ohlapnih organskih snovi, o količinah embalaže ter odpadkov. O predelanih kemikalijah so poročali Uradu za kemikalije in Carinskemu uradu. Količine hlapnih organskih snovi so uspešno obdržali na zakonsko predpisani meji v obeh obravnavanih letih. Njihov cilj, h kateremu stremijo, je okrepitev celostne oskrbne verige (Adria Mobil, d.o.o., 2016, str. 36; Adria Mobil, d.o.o., 2017, str. 60).

2.4 Družbena odgovornost Adrie Mobil, d.o.o.

Ko v podjetju ravna družbeno odgovorno, to pomeni, da so pozornejši ter da prepoznavajo, spodbujajo in se osredotočajo na tiste projekte, s katerimi želijo omogočiti razvoj podjetja in okolja, v katerem deluje. Skozi družbeno odgovorno ravnanje med zunanjim okoljem in njihovimi zaposlenimi se v podjetju neprestano prepleta poslovna zgodba z okoljem. Do vseh glavnih deležnikov v podjetju vzdržujejo in oblikujejo moralni in etični odnos. Zavedajo se, da le z optimističnimi in s strpnimi odnosi lahko dosežejo konkurenčno prednost v tem čedalje bolj turbulentnem poslovnem okolju. Podjetje s

poslovno strategijo, ki je del družbene odgovornosti, realizira z donatorstvom in s sponzoriranjem različnih področij (lokalna, nacionalna in mednarodna raven). Na tak način hočejo prispevati h kreiranju takih meril v okolju, ki bodo zagotavljala razvoj inovativnih posameznikov in društev na področju športa in kulture na nacionalnih in regionalnih ravneh. Že desetletje so tudi generalni sponzor kolesarskega kluba z imenom Adria Mobil, na katerega radi opozarjajo. V družbi so se v letu 2006 odločili podpreti lokalni kolesarski klub, ki je v letih prerasel v veliko več kot samo to. V kolesarstvu so zaznali povezanost s karavaningom in zdravim načinom življenja, ki je prepleten z naravo. V sklopu kolesarskega kluba je nastala Adrijina kolesarska šola, ki stimulira prav vse starostne skupine ne samo k tekmovalnosti, ampak spodbujajo tudi k dožemanju zelene mobilnosti, ki je imperativ sedanjega in še posebej prihodnjega časa. Dodatno naklonjenost v klubu posvečajo vzgoji mladih, kajti klub je prepoznaven kot prava zakladnica talentov. Glavne vrednote, ki jih podjetje v sodelovanju s klubom postavlja na najvišje mesto, so skupinsko delo ter razširjenje in sporazumevanje navedenih vrednot med mladino, te pa lahko kasneje spretno vključijo v zasebno in poslovno življenje. V klubu pogosto organizirajo velike kolesarske spektakle, kot je na primer dirka po Sloveniji. V njeno organizacijo so v podjetju Adria Mobil, d.o.o. vsako leto močno vpleteni. Ta projekt je prešel vse lokalne in nacionalne zasnove, ker je postal svetovno prepoznaven in uspešen. Trije glavni sklopi družbene odgovornosti v podjetju so šport, kultura in humanitarne dejavnosti, kamor namenjajo tudi največ sredstev. Preko naštetih segmentov razvijajo odnos do okolja, obenem pa utrjujejo prepoznavnost in ugled blagovne znamke Adria. V letnem načrtu vsako leto definirajo višino sredstev, ki so namenjena področju družbene odgovornosti. Vse usmeritve za realizacijo dejavnosti izvirajo zlasti iz dolgoročne vizije, ker je samo na takšen način uresničen optimalni učinek za obe strani. V interesu jim je delovati na različnih področjih, ki ponazarjajo razvoj in rast posameznikov in lokalne skupnosti. Lokalno se odzovejo na prošnje prostovoljnih in gasilskih društev ter zdravstvenih in izobraževalnih institucij (Ogorevc, 2019).

3 ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Ob ustanovitvi podjetja lastniki z vplačili in vložki pridobivajo ustrezna sredstva za svoje poslovanje, ko pa je podjetje že ustanovljeno, začnejo z nakupom pridobivati dodatna sredstva. Obenem začnejo nastajati tudi obveznosti do virov sredstev v obliki dolgov in kapitala. Ko podjetje začne poslovati in proizvajati, se začnejo pojavljati stroški, s prodajo proizvodov pa nastajajo prihodki in odhodki, ki oblikujejo poslovni izid podjetja v določenem obdobju. Nastale prihodke in odhodke zato poimenujemo poslovnoizidni tokovi, pri tem pa nas zanima njihova višina v izbranem obdobju (Igličar, Hočever & Zaman Groff, 2017, str. 225).

3.1 Analiza prihodkov

Prihodki so gospodarska kategorija, ki zvišuje gospodarske koristi organizacije v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja dolgov ali zvišanja sredstev. Prihodki se ugotavljajo po načelu zaračunane prodaje, kar pomeni, da organizacija prihodke od prodanih proizvodov ob prodaji na odloženo plačilo ustvari takrat, ko izstavijo kupcu račun za prodane proizvode ali opravljene storitve, in ne takrat, ko kupec račun plača. Prihodke razčlenimo na poslovne, finančne ter druge prihodke (Igličar, Hočevnar & Zaman Groff, 2017, str. 225–232).

Iz tabele 1 je razvidno, da so se celotni prihodki v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 zvišali le za 5,82 %. Do zvišanja celotnih prihodkov je prišlo zaradi zvišanja poslovnih prihodkov, ki v strukturi celotnih prihodkov predstavljajo največji delež. V letu 2017 so poslovni prihodki znašali 351.614.577 evrov, predstavljajo pa kar 99,60 % celotnih prihodkov. V primerjavi s predhodnim letom so se poslovni prihodki v letu 2017 povečali za 7,15 %. Finančni prihodki so se v letu 2017 zmanjšali, in sicer za 60,99 % glede na leto prej. Največji delež finančnih prihodkov v obeh obravnavanih letih predstavljajo finančni prihodki iz deležev, ki so se glede na preteklo leto zmanjšali za 58,74 %. Drugih prihodkov v podjetju v obravnavanih letih niso imeli

Tabela 1: Obseg v (EUR) in struktura (v %) prihodkov podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

	Leto 2016		Leto 2017		Indeks 2017/2016
Element IPI	Vrednost	%	Vrednost	%	
1. Poslovni prihodki	328.154.885	98,04	351.614.577	99,60	107,15
a) Čisti prihodki od prodaje	326.698.432	97,61	349.961.048	99,12	107,12
c) Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0,00	0	0,00	0,00
d) Drugi poslovni prihodki	1.456.453	0,44	1.653.529	0,47	113,53
1. Finančni prihodki	6.546.957	1,96	2.554.132	0,72	39,01
a) Finančni prihodki iz deležev	3.716.795	1,11	1.533.407	0,43	41,26
b) Finančni prihodki iz danih posojil	583.259	0,17	68.054	0,019	11,67
c) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	2.246.903	0,67	952.671	0,27	42,40
3. Drugi prihodki	0	0,00	0	0,00	0,00
4. Celotni prihodki (1+2+3)	334.701.842	100,00	354.168.707	100,00	105,82

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

3.2 Analiza odhodkov

Odhodki so dinamična kategorija, ki skupaj s prihodki definirajo poslovni izid v določenem obdobju. Opredeljujemo jih lahko tudi kot negativno sestavino poslovnega izida, ker ga v nasprotju s prihodki zmanjšujejo. Odhodke razčlenimo na poslovne odhodke, odhodke financiranja ter druge odhodke (Kokotec-Novak, Korošec & Melavc, 1997, str. 59).

Iz tabele 2 je razvidno, da so se celotni odhodki v letu 2017 zvišali za 5,39 % v primerjavi s predhodnim letom, to pa je na uspeh podjetja vplivalo negativno. Največji delež v strukturi celotnih odhodkov v obeh preučevanih letih predstavljajo poslovni odhodki. Ti so se v letu 2017, kjer predstavljajo 99,36 % vseh celotnih odhodkov, povečali za 6,12 %. V letu 2017 pa poslovni odhodki obsegajo 98,68 % celotnih odhodkov. Finančni odhodki so se v letu 2017 zmanjšali, in sicer za 48,77 % glede na leto prej. Največji delež finančnih odhodkov v letu 2016 predstavljajo finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb, to je 0,62 %, v letu 2017 jih niso imeli. V letu 2017 največji delež finančnih odhodkov predstavljajo finančni odhodki iz finančnih obveznosti, ki so znašali le 0,39 %, glede na preteklo leto pa se zmanjšali za 5,94 %. Drugih odhodkov v podjetju niso imeli.

Tabela 2: Obseg (v EUR) in struktura (v %) odhodkov podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

	Leto 2016		Leto 2017		Indeks 2017/2016
Element IPI	Vrednost	%	Vrednost	%	
1. Poslovni odhodki	299.471.514	98,68	317.786.257	99,36	106,12
a) Stroški blaga, materialna in storitev	272.972.581	89,95	282.007.726	88,17	103,30
b) Stroški dela	26.318.166	8,67	30.701.576	9,60	116,66
c) Strošek amortizacije	2.260.301	0,75	2.320.960	0,73	102,68
d) Drugi poslovni odhodki	2.981.307	0,98	1.631.519	0,51	54,72
e) Zmanjšanje / povečanje zalog	-5.060.841	-1,67	1.124.476	0,35	-22,22
2. Finančni odhodki	4.004.444	1,32	2.051.445	0,64	51,23
a) Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	1.868.527	0,62	0	0,00	0,00
b) Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.336.199	0,44	1.256.866	0,39	94,06
c) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	799.719	0,26	794.579	0,25	99,36
3. Drugi odhodki	0	0,00	0	0,00	0,00
4. Celotni odhodki (1+2+3)	303.475.958	100,00	319.837.702	100,00	105,39

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

3.3 Analiza poslovnega izida

Analiza poslovnega izida je poseben koncept, ki ponazarja razloge pri spremembah trajnega kapitala. V največji meri nas zanima, kako se gibajo različne vrste stroškov v primerjanju z gibanjem obsega prodaje. Odgovoriti skušamo na vprašanje, kaj je vzrok za spremembo dobička (Bergant, 2007, str. 87).

Poslovni izid v podjetju lahko razvrstimo v tri oblike, in sicer na dobiček, čisti dobiček ter izgubo. Če ima podjetje pozitiven poslovni izid, pravimo, da ima dobiček (ki pripada podjetju in državi) ali pa čisti dobiček (pripada samo podjetju ter se razporedi na osnovi kapitala). Ko je poslovni izid podjetja negativen, to pomeni izgubo, ki upošteva kot odhodke tudi nevračunane dajatve in je posledično toliko večja od razlike med (višjimi) prihodki ter odhodki (Žnidaršič Kranjc, 1995, str. 188–190). Ker je v podjetju poslovni izid večinoma razlika med poslovnimi prihodki ter poslovnimi odhodki v obračunskem obdobju, je treba na začetku odgovoriti na vprašanji (Turk, 2006, str. 150):

- za katero obdobje dokončno ugotavljajo svoj poslovni izid ter
- s katerimi poslovnimi učinki v obračunskem obdobju v podjetju ugotavljajo svoj poslovni izid.

Poslovni izid v podjetju lahko ugotavljajo na podlagi proizvodnje (ustvarjanje poslovnih učinkov), na podlagi fakturirane realizacije (zaračunana prodaja) ali na podlagi unovčene realizacije (plačana prodaja) v obračunskem obdobju. Podjetja ugotavljajo svoj poslovni izid za leto dni. Poslovni izid, ugotovljen za leto dni ali za krajše obdobje, nikoli ni popolnoma zanesljiv, namreč v podjetju lahko obstajajo skriti dobički in skrite izgube. Poslovni izid je lahko manjši, če so prisotni skriti dobički, ali pa večji zaradi skritih izgub (Turk, 2006, str. 150).

V tabeli 3 sem prikazala poslovni izid podjetja. Podjetje je v obeh obravnavanih letih beležilo dobiček. V letu 2016 je dobiček znašal 34.790.241 evrov in je bil višji kot v letu 2017, ko je znašal 28.771.119 evrov, znižal pa se je za 17,3 %. Dobček iz poslovanja je bil višji v letu 2017, ko je znašal 33.828.320 evrov, višji je bil za 17,94 % glede na leto prej, ko je ta znašal 28.683.371 evrov. Prav tako so v podjetju beležili dobiček iz financiranja. Ta je leta 2017 upadel za 80,23 % in se je v primerjavi z letom 2016 v prihodnjem letu znižal z 2.542.513 evrov na 502.687 evrov. Skupni dobiček iz rednega delovanja se je zaradi povečanja dobička iz poslovanja zvišal za 9,94 %. Drugih prihodkov in drugih odhodkov v podjetju niso imeli. Celoten dobiček v podjetju je torej v letu 2016 znašal 31.225.884 evrov v letu 2016, v prihodnjem letu pa je ta znašal 34.331.007 evrov. Čisti dobiček je v letu 2017 upadel, in sicer za 17,3 % glede na leto prej.

Tabela 3: Poslovni izid podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Element IPI	Leto 2016	Leto 2017	Indeks 2017/2016
1. Poslovni prihodki (v EUR)	328.154.885	351.614.577	107,15
2. Poslovni odhodki (v EUR)	299.471.514	317.786.257	106,12
3. Dobiček/izguba iz poslovanja (1-2) (v EUR)	28.683.371	33.828.320	117,94
4. Finančni prihodki (v EUR)	6.546.957	2.554.132	39,01
5. Finančni odhodki (v EUR)	4.004.444	2.051.445	51,23
6. Dobiček/izguba iz financiranja (4-5) (v EUR)	2.542.513	502.687	19,77
7. Dobiček/izguba iz rednega delovanja (3+6) (v EUR)	31.225.884	34.331.007	109,94
8. Drugi prihodki (v EUR)	0	0	0,00
9. Drugi odhodki (v EUR)	0	0	0,00
10. Dobiček/izguba iz izrednega delovanja (8-9) (v EUR)	0	0	0
11. Celotni dobiček/izguba (7+10) (v EUR)	31.225.884	34.331.007	109,94
12. Davek iz dobička (v EUR)	4.042.773	3.120.717	77,19
13. Odloženi davki (v EUR)	-478.416	2.439.171	-509,84
Čisti dobiček/izguba (11-12-13) (v EUR)	34.790.241	28.771.119	82,70

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4 ANALIZA FINANČNIH KAZALNIKOV

Pri finančni analizi gre pravzaprav za postopek pridobivanja, preizkušanja ter razlago finančnih podatkov. Finančno analizo lahko označimo tudi kot sintezo finančnih podatkov, z njeno pomočjo pa skušamo odkriti ekonomske trende, definirati finančno politiko podjetja, narediti pripravo načrtov za prihodnost in opredeliti morebitne naložbe ter projekte. Cilj te analize je ugotoviti, ali je podjetje, ki ga preučujemo, plačilno sposobno, stabilno ter dobičkonosno. Finančna analiza se naredi na osnovi treh finančnih izkazov (bilanca stanja, izkaz denarnih tokov ter izkaz poslovnega izida). Predmeti, ki se največkrat pojavljajo pri finančni analizi, so denarni tokovi, poslovni rezultati in finančni položaj podjetja. Pogosto se pri finančni analizi za izračun uporabljajo finančni kazalniki (finančne multiplikatorje), ki so elementi finančne analize, kjer se pridobljeni finančni podatki kombinirajo ter umeščajo v smiselno razmerje (Financnislovar.com, brez datuma a).

4.1 Kazalniki likvidnosti

Likvidnost lahko označimo kot kratkoročno zmožnost podjetja, da poravnava svoje zapadle obveznosti nemoteno. Plačilno sposobnost oziroma likvidnost lahko merimo s kazalniki, ki izhajajo iz bilance stanja, ali pa s kazalniki, ki izhajajo iz izkaza denarnih

tokov. Pri kazalnikih likvidnosti iz bilance stanja se primerjajo posamezne postavke sredstev s posameznimi postavkami obveznosti do virov sredstev. Ta skupina kazalnikov se imenuje tudi kazalniki vodoravnega finančnega ustroja, kajti v bilanci se naredi vodoravni presek bilance stanja. Če preučujemo plačilno sposobnost v bilanci stanja, se praviloma naredi presek na ravni kratkoročnih sredstev in obveznosti. Omenjeni kazalniki so zlasti pomembni za posojilodajalce in druge upnike oziroma dobavitelje, ki jih zanima, ali bo podjetje sposobno poravnati svoje obveznosti (Igličar, Hočevvar & Zaman Groff, 2013, str. 407–408). Turk (2006, str. 261) pravi, da je podjetje plačilno sposobno, če ima več ali vsaj enako denarja, kot so v plačilo zapadle obveznosti, torej $\text{denar} \geq \text{plačilo zapadle obveznosti}$. Elementa, ki vplivata na plačilno sposobnost, sta razpoložljivi denar ter plačilo zapadle obveznosti, na drugi strani pa na likvidnost podjetja vplivajo tudi njegove obveznosti. Če je v podjetju prisotna izguba, ni nujno, da je podjetje tudi plačilno nesposobno. Plačilna sposobnost se v podjetju lahko popravi tako, da se pospeši obračanje sredstev, ali pa se jih poveča ob tistih obveznostih do virov sredstev, ki ne zapadejo v plačilo na hitro (Turk, 2006, str. 261).

4.1.1 Kratkoročni koeficient

Kratkoročni koeficient prikazuje razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Če je vrednost kazalnika večja, je manjša možnost za plačilno nesposobnost podjetja (Igličar, Hočevvar & Zaman Groff, 2013, str. 409).

V tabeli 4 je prikazan izračun kratkoročnega koeficienta. Kratkoročni koeficient je bil v letih 2016 ter 2017 nižji od priporočljive vrednosti, ki znaša okoli 2. Podjetje je bilo bolj plačilno sposobno v letu 2016, kajti v tem letu je bila vrednosti bližje 2, ko je znašal 1,76. V naslednjem letu se je ta koeficient zmanjšal na vrednost 1,40 oziroma se je znižal za 20,45 % glede na preteklo leto. Iz tabele je razvidno, da v podjetju najverjetneje ne morejo pokriti kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi sredstvi.

Tabela 4: Kratkoročni koeficient podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Element BS	Leto 2016	Leto 2017	Indeks 2017/2016
a) Kratkoročna sredstva (v EUR)	113.255.006	112.870.330	99,66
b) Kratkoročne obveznosti (v EUR)	64.305.568	80.508.018	125,20
c) Kratkoročni koeficient (a/b)	1,76	1,40	79,55

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4.1.2 Pospešeni koeficient

Pospešeni koeficient ponazarja razmerje med gibljivimi sredstvi ter kratkoročnimi dolgovi, vendar se iz gibljivih sredstev izločijo zaloge in aktivne časovne razmejitve. Pospešeni

koeficient je boljše merilo plačilne sposobnosti od kratkoročnega koeficienta. Koeficient se razume kot ugoden, če je višji od 1 (Hočevvar, Igličar & Zaman, 2001, str. 235).

V tabeli 5 je prikazan izračun pospešenega koeficienta. Pospešeni koeficient je bil v letu 2016 višji od priporočene vrednosti 1, in sicer je znašal 1,14. Z vidika plačilne sposobnosti je bilo to za podjetje ugodno. V naslednjem letu se je koeficient zmanjšal na vrednost 0,79. V primerjavi s predhodnim letom je ta upadel za 30,7 %, zato se lahko domneva, da se bodo v podjetju srečali s težavo plačilne sposobnosti.

Tabela 5: Pospešeni koeficient podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Element BS	Leto 2016	Leto 2017	Indeks 2017/2016
a) Kratkoročna sredstva (v EUR)	113.255.006	112.870.330	99,66
b) Zaloge (v EUR)	39.986.685	49.265.633	123,21
c) Kratkoročne obveznosti (v EUR)	64.305.568	80.508.018	125,20
Pospešeni koeficient (a-b)/c	1,14	0,79	69,30

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4.1.3 Hitri koeficient

Hitri koeficient je bolj konservativen koeficient v primerjavi s pospešenim koeficientom, kajti vanj so vključena najbolj likvidna sredstva. Kaže nam, kakšna je plačilna sposobnost podjetja na zelo kratek rok. Njegova vrednost je pogosto manjša od 1, namreč kratkoročne obveznosti zapadejo v plačilo v času do enega leta (Igličar, Hočevvar & Zaman Groff, 2013, str. 411).

V tabeli 6 je prikazan izračun hitrega koeficienta. Hitri koeficient je bil v obeh letih, 2016 ter 2017, nižji od priporočene vrednosti 0,5. Vrednost kazalnika je v letu 2017 upadla za 61,9 % glede na leto prej. Majhna vrednost kazalnika je posledica nizkega deleža denarnih sredstev.

Tabela 6: Hitri koeficient podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Element BS	Leto 2016	Leto 2017	Indeks 2017/2016
a) Denarna sredstva (v EUR)	13.531.085	6.323.245	46,73
b) Kratkoročne obveznosti (v EUR)	64.305.568	80.508.018	125,20
c) Hitri koeficient (a/b)	0,21	0,08	38,10

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4.2 Kazalniki solventnosti

Solventnost lahko označimo tudi kot trajno plačilno sposobnost. Če je podjetje trajno sposobno poravnati finančne obveznosti, ko zapadejo, pravimo, da je podjetje solventno. V podjetju morajo prikazati kapitalsko ustreznost. Po višini kapitala se določi, če ima podjetje dovolj premoženja, da dolgoročno pokrije vse obveznosti, še zlasti, če so v podjetju prisotne finančne težave. Pogosto se zgodi, da podjetje pade v insolventnost, ki je posledica nezadostnosti kapitala (Financnislovar.com, brez datuma b).

4.2.1 Kazalnik dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev

Kazalniki dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev prikazujejo razmerje med kapitalom, rezervacijami in dolgoročnimi obveznostmi ter dolgoročnimi sredstvi. Če podjetje želi zmanjšati tveganje plačilne nesposobnosti, naj bi vsa dolgoročna sredstva pokrili z dolgoročnimi viri sredstev. Vrednost kazalnika bi praviloma morala biti večja od 1 (Igličar, Hočevár & Zaman Groff, 2013, str. 412).

V tabeli 7 je prikazan izračun koeficienta dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev. V obeh letih je kazalnik presegel vrednost 1, kar pomeni, da so vsa dolgoročna sredstva pokrita z dolgoročnimi viri. V letu 2016 je bil kazalnik ugodnejši, in sicer je ta znašal 2,12, v letu 2017 pa se je znižal na 1,81. Koeficient se je v letu 2017 zmanjšal za 14,62 % v primerjavi z letom 2016. Podjetje kljub znižanju vrednosti koeficienta še vedno vodi solidno finančno politiko, vendar če bi se v prihodnosti zmanjševanje koeficienta nadaljevalo in se približevalo oziroma padlo pod vrednost 1, bi to privedlo do finančne nestabilnosti podjetja.

Tabela 7: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Element BS	Leto 2016	Leto 2017	Indeks 2017/2016
a) Kapital (EUR)	50.851.959	43.850.063	86,23
b) Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve (v EUR)	14.782.776	14.424.477	97,58
c) Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti (v EUR)	22.486.553	13.809.787	61,41
d) Dolgoročni viri (a+b+c) (v EUR)	88.121.288	72.084.327	81,80
e) Dolgoročna sredstva (v EUR)	41.651.269	39.722.015	95,37
f) Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev (d/e)	2,12	1,81	85,38

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4.2.2 Kapitalska pokritost osnovnih sredstev

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je opredeljen kot razmerje med osnovnimi sredstvi ter kapitalom. Za podjetje je priporočljivo, da se osnovna sredstva financirajo s kapitalom ter z dolgoročnimi posojili. Za ugoden koeficient se razume tisti, katerega vrednost je okoli 1 ali pa večja (ZvezaRFR.si, brez datuma).

V tabeli 8 je prikazan koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev. Vrednost kazalnika se je v letu 2017 zmanjšala za 12,12 % glede na leto prej. Iz tabele lahko razberemo, da je vrednost kazalnika v obeh preučevanih letih precej nižja od 1. V letu 2016 se je 33 % vseh osnovnih sredstev financiralo s kapitalom, leto kasneje pa 29 %.

Tabela 8: Kapitalska pokritost osnovnih sredstev podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Element BS	Leto 2016	Leto 2017	Indeks 2017/2016
a) Kapital (v EUR)	50.851.959	43.850.063	86,23
b) Osnovna sredstva (v EUR)	154.906.275	152.592.345	98,51
Kapitalska pokritost osnovnih sredstev (a/b)	0,33	0,29	87,88

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4.3 Produktivnost dela

Produktivnost izraža samo uspešnost dela reprodukcijskega procesa – proizvodnje, ne pa tudi menjave ali delitve – kot proizvodnjo proizvodov uporabnih vrednosti. Produktivnost dela predstavlja razmerje med proizvedeno količino proizvodov ali storitev in zanje vloženim delovnim časom. Ko produktivnost praktično ugotavljamo, se pojavijo vprašanja glede določanja količine proizvodov ter storitev in potrebnega časa. Vprašanja glede količine proizvodov so povezana predvsem z vprašanjem proizvodnega programa, kajti podjetja proizvajajo raznolike proizvode. Pri imenovalcu se vprašanja navezujejo na to, kako je z izražanjem v določenih enotah časa ali s številom zaposlenih ter tudi z različno strukturo glede na klasifikacijo zaposlenih (Pučko & Rozman, 1996, str. 256–158).

V tabeli 9 je prikazana produktivnost dela v obravnavanem podjetju. Produktivnost dela glede na razmerje med celotnimi prihodki in povprečnim številom zaposlenih se je v letu 2017 glede na leto 2016 zmanjšala za 4,84 %. Prav tako se je zmanjšala tudi produktivnost dela II (razmerje med poslovnimi prihodki ter povprečnim številom zaposlenih), in sicer za 3,33 %. Razlog za zmanjšanje produktivnosti dela kljub povečanju celotnih prihodkov, poslovnih prihodkov ter povprečnega števila zaposlenih v letu 2017 glede na leto prej, je nesorazmerno povišanje celotnih prihodkov ter številom zaposlenih.

Tabela 9: Produktivnost dela podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Elementi BS in IPI	Leto 2016	Leto 2017	Indeks 2017/2016
a) Celotni prihodki (v EUR)	334.701.842	354.168.707	105,82
b) Poslovni prihodki (v EUR)	328.154.885	351.614.577	107,15
c) Povprečno število zaposlenih	830,00	920,00	110,08
d) Produktivnost dela I (v EUR/zaposlenega) (a/c)	403.255	384.966	95,16
e) Produktivnost dela II (v EUR/uro) (b/c)	395.367	382.190	96,67

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4.4 Ekonomičnost

V zgodovinskem razvoju se ekonomičnost opredeli kot razmerje med uporabno vrednostjo proizvodov ali storitev, ki jih podjetje proizvede, in med vrednostjo, ki so jo zanje pridobili na trgu. Z vidika podjetja si lahko predstavljamo, da storitve ali proizvode zamenjamo za delovne predmete, delovno silo, delovna sredstva in storitve. Več kot podjetje teh dobi, več je bil vreden njihov proizvod. Manj kot se jih porabi oziroma več kot se naredi iz njih novih proizvodov, boljše je (Pučko & Rozman 1996, str. 275). Celotno ekonomičnost lahko definiramo kot razmerje med proizvedeno vrednostjo količine učinkov (izražajo se vrednostno) ter med vložki (izražajo se s stroški) z željo, da je poslovni proces izpeljan s čim nižjimi stroški celotnih elementov poslovnega procesa (Škerbic & Rebernik, 1990, str. 227).

V tabeli 10 prikazujem ekonomičnost oziroma gospodarnost podjetja. V tabeli je predstavljen izračun celotne ekonomičnosti, ekonomičnosti iz poslovanja ter ekonomičnost iz finančnega delovanja. Pri celotni ekonomičnosti so se tako celotni prihodki kot celotni odhodki v letu 2017 povečali, vendar so bili prihodki višji od odhodkov (5,82 glede na 5,39), kar je pomenilo povečanje celotne ekonomičnosti. Pri ekonomičnosti iz poslovanja je prav tako prišlo do zvišanja poslovnih prihodkov ter poslovnih odhodkov, vendar pa so bili poslovni prihodki višji od poslovnih odhodkov (7,15 glede na 6,12), zato se je ekonomičnost iz poslovanja povečala. Celotna ekonomičnost in ekonomičnost iz poslovanja sta se v letu 2017 povečali za enak odstotek, in sicer za 1,01 % v primerjavi z letom 2016. Vrednost kazalnika je bila pri obeh ekonomičnostih in obeh letih večja od 1, kar pomeni, da so v podjetju poslovali uspešno ter so ustvarili več prihodkov kot odhodkov. Izguba pa se je pojavila pri ekonomičnosti iz finančnega delovanja. Finančni prihodki so se zmanjšali za 60,99 %, odhodki pa za 48,77 %. To je privedlo do zmanjšanja ekonomičnosti iz finančnega delovanja za 23,31 %.

Tabela 10: Ekonomičnost podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Element IPI	Leto 2016	Leto 2017	Indeks 2017/2016
a) Celotni prihodki (EUR)	334.701.842	354.168.707	105,82
b) Celotni odhodki (EUR)	303.475.958	319.837.702	105,39
c) Celotna ekonomičnost (a/b)	1,10	1,11	101,01
d) Poslovni prihodki (EUR)	328.154.885	351.614.577	107,15
e) Poslovni odhodki (EUR)	299.471.514	317.786.257	106,12
f) Ekonomičnost iz poslovanja (d/e)	1,10	1,11	101,01
g) Finančni prihodki (EUR)	6.546.957	2.554.132	39,01
h) Finančni odhodki (EUR)	4.004.444	2.051.445	51,23
i) Ekonomičnost iz finančnega delovanja (g/h)	1,63	1,25	76,69

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4.5 Kazalniki dobičkonosnosti

Kazalniki dobičkonosnosti so razmerja, ki povezujejo dobiček s prihodki iz prodaje in z naložbami. Skupaj prikazujejo celotno uspešnost podjetja. Meri sposobnost podjetja, da ta doseže določeno raven dobička glede na kapital ali premoženje. Najpogostejši kazalniki dobičkonosnosti so dobičkonosnost sredstev, dobičkonosnost kapitala ter dobičkovnost prihodkov (Ekonomski fakultet u Osijeku, brez datuma). Dobičkonosnost je predvsem finančna uspešnost poslovanja, ki ga je mogoče osvetljevati na razne načine (Turk, 2006, str. 253).

4.5.1 Dobičkonosnost sredstev

Ta koeficient meri dobičkonosnost poslovanja podjetja. Dobičkonosnost sredstev nam pokaže, ali je podjetje sposobno učinkovito razporejati in obvladovati svoja sredstva (Inc.com, brez datuma).

V tabeli 11 prikazujem izračun dobičkonosnosti oziroma rentabilnosti sredstev. V obravnavanem obdobju se dobičkonosnost sredstev zmanjšuje. Dobičkonosnost sredstev je v letu 2017 znašala 18,71 % ter se je glede na leto prej zmanjšala za 19 %, kar za podjetje ni bilo ugodno. To pomeni, da je podjetju v letu 2017 na 100 evrov vloženih sredstev prineslo 18,71 evra dobička, v letu prej pa so imeli na vloženih 100 evrov sredstev 23,10 evra dobička. Zmanjšanje dobičkonosnosti sredstev lahko pripišemo zmanjšanju čistega poslovnega izida ter sredstev v letu 2017 glede na leto 2016.

Tabela 11: Dobičkonosnost sredstev podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Element BS in IPI	2015	2016	2017	Indeks 2017/2016
a) Čisti poslovni izid		34.790.241	28.771.119	82,70
b) Sredstva	146.355.337	154.906.275	152.592.345	98,51
c) Dobičkonosnost sredstev ($a/(0,5*(Bt+Bt-1))$) (v %)		23,10	18,71	81,00

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4.5.2 Dobičkonosnost kapitala

Lastnikom kapitala predstavlja dobičkonosnost kapitala enega najpomembnejših kazalnikov, kajti z njim se ugotavlja oziroma pojasnjuje, na kakšen način v poslovanju upravljajo premoženje lastnikov kapitala. Podjetje bo uspešnejše, če bo vrednost kazalnika dobičkonosnost kapitala čim višja, posledično pa to tudi pomeni, da se poveča tveganje pri zadolževanju (Pučko & Rozman, 1998, str. 71).

V tabeli 12 je prikazan izračun dobičkonosnost oziroma rentabilnost kapitala. Dobičkonosnost kapitala je v letu 2017 znašala 60,76 % ter se je glede na leto prej zmanjšala za 15,28 %. To pomeni, da je podjetje v letu 2017 vloženih 100 evrov kapitala prineslo 60,76 evra dobička, v letu prej pa so imeli na vloženih 100 evrov kapitala 71,72 evra dobička. Zmanjšanje dobičkonosnosti kapitala lahko pripišemo zmanjšanju čistega poslovnega izida ter kapitala v letu 2017 glede na leto 2016. Za podjetje to ni bilo ugodno.

Tabela 12: Dobičkonosnost kapitala podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

Element BS in IPI	2015	2016	2017	Indeks 2017/2016
a) Čisti poslovni izid		34.790.241	28.771.119	82,70
b) Kapital	46.169.167	50.851.959	43.850.063	86,23
c) Dobičkonosnost kapitala ($a/(0,5*(Bt+Bt-1))$)(v %)		71,72	60,76	84,72

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

4.5.3 Dobičkovnost prihodkov

Kazalnik dobičkovnosti prihodkov nam pomaga pri določanju dobičkonosnosti podjetja. Izračunamo ga kot razmerje med čistim poslovnim izidom in celotnimi prihodki podjetja. Ta kazalnik je za podjetje nujen, če se primerja dobičkonosnost podjetja iz enega leta v drugo in kaže na to, kako dobro podjetje deluje (Investopedia, 2020).

V tabeli 13 je prikazan izračun za dobičkovnost prihodkov. Dobičkovnost prihodkov je v letu 2016 znašala 10,39 %, v letu 2017 pa 8,12 %, kar pomeni, da se je zmanjšala za 21,85 %, kljub temu da so se celotni prihodki povečali za 5,82 %.

Tabela 13: Dobičkovnost prihodkov podjetja Adria Mobil, d. o. o., v letih 2016 in 2017

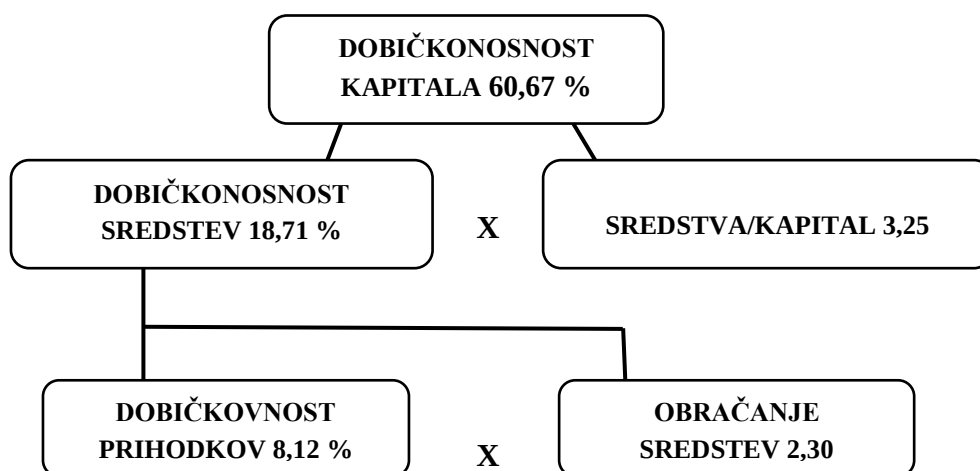
Element IPI	2016	2017	Indeks 2017/2016
a) Čisti poslovni izid (v EUR)	34.790.241	28.771.119	82,70
b) Celotni prihodki (v EUR)	334.701.842	354.168.707	105,82
c) Dobičkovnost prihodkov (a/b) (v %)	10,39	8,12	78,15

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

5 ANALIZA KAZALNIKOV PO DUPONTU ZA PODJETJE ADRIA MOBIL, D. O. O., ZA LETO 2017

Slika 2 prikazuje Dupontov sistem medsebojno povezanih finančnih kazalnikov za podjetje Adria Mobil, d.o.o. za leto 2017. Analiza kazalnikov po Dupontu nam pojasni, kako učinkovito so v podjetju uporabljali sredstva in njihove vire. Ta shema mi je s pomočjo povezanih kazalnikov, ki sem jih izračunala na osnovi izkaza poslovnega izida ter bilance stanja, omogočila pregled izida podjetja. Dobičkonosnost kapitala je v letu 2017 za podjetje znašala 60,67 %. Ta kazalnik je odvisen od dobičkonosnosti sredstev, ki je znašala 18,71 %, ter razmerja med sredstvi in kapitalom, ki je znašalo 3,24. Dobičkonosnost sredstev je odvisna od dobičkovnosti prihodkov, ta je znašala 8,12 %, in obračanja sredstev, ki so znašala 2,30.

Slika 2: Analiza kazalnikov po Dupontu za podjetje Adrie Mobil, d. o. o., za leto 2017

Prirejeno po Dun & Bradstreet (2018).

6 PREDNOSTI IN SLABOSTI TER PREDLOGI IZBOLJŠAV

V tem poglavju predstavljam poglobitve prednosti ter slabosti pri poslovanju podjetja Adria Mobil, d.o.o. za preučevano obdobje 2016 in 2017 na osnovi že narejene analize poslovanja ter kratek povzetek poslovanja podjetja v letih 2018 in 2019. Podani so tudi predlogi možnih izboljšav v podjetju. Nefinančni kazalniki prav tako kot finančni kazalniki vplivajo na uspešnost poslovanja podjetja.

Leto 2017 je bilo za Adria Mobil, d.o.o. uspešno poslovno leto zlasti zato, ker je prišlo do spremembe v lastniški strukturi družbe. Novi lastnik je postala francoska družba Trigano. Slednja velja za eno najuspešnejših evropskih skupin v panogi karavaninga, kar pomeni, da bodo v podjetju v prihodnje imeli odprtih veliko možnosti za rast in utrditev tako na evropski kot na svetovni ravni, kajti veljajo za izjemno prodorno podjetje. Nedvomno je velika prednost v podjetju tudi ta, da precejšen poudarek namenijo celovitemu osebnemu razvoju posameznika, saj menijo, da so zaposleni osnovni ključ do uspeha. Iz tega razloga se za zaposlene večkrat na leto organizirajo usposabljanja ter izobraževanja na različnih področjih. Velik poudarek namenijo izpopolnjevanju za varno delo z mehanizacijo v proizvodnji ter krepitvi znanj tujih jezikov. Dodatne spretnosti, znanje ter kompetentnost zaposlenih bodo lahko prispevali k višji produktivnosti. V podjetju merijo tudi organizacijsko klimo, to storijo z anketo o angažiranosti in zadovoljstvu zaposlenih. Na osnovi dobljenih rezultatov so sestavili načrt dejavnosti in ukrepov, ki jih izvajajo v podjetju za boljšo organizacijsko klimo ter kulturo. V družbi zanesljivo nagradujejo in vzdržujejo model vodenja kakovosti ter model ravnanja z okoljem. Nenehno stremijo k pozitivnim novostim in družbeno odgovornemu delovanju (Adria Mobil, d.o.o., 2017, str. 43-45).

Adria Mobil, d.o.o. je bila v letu 2017 prejemnik priznanja Republike Slovenija za poslovno odličnost. Na podlagi analize poslovnega izida v obravnavanem obdobju ocenjujem, da prejeta priznanje ni imelo velikega vpliva na uspešnost poslovanja, kajti poslovni izid se je v letu 2017 glede na leto 2016 zmanjšal. Zmanjšanje čistega dobička je posledica povečanja zalog v letu 2017. Da bi podjetje doseglo višji dobiček in še uspešneje poslovalo, bi morale kupovati material skladno z naročili, ne pa na zalogo. Slabost, ki se je pojavila v obeh preučevanih letih, je ta, da so poslovali v zaostrenih pogojih, kajti imeli so premajhne tehnične zmogljivosti (poslovali so na pragu tehnične zmogljivosti). Za intenzivnejšo ter dolgoročno rast v prihodnje bodo morali v naslednjih letih mnogo več vlagati v širjenje in krepitev proizvodnih kapacitet ter v strojno mehanizacijo. V podjetju je bilo mogoče opaziti tudi precej poglobitvenih slabosti pri poslovanju. Zaloge so se v letu 2017 zvišale za 23,21 %, višje zaloge pa ne vplivajo ugodno na uspešnost poslovanja in povzročijo podjetju dodatne stroške. Kazalniki likvidnosti so se v letu 2017 zmanjšali glede na leto prej in niso dosegli priporočene vrednosti. Prav tako so neugodno na poslovanje vplivali ekonomičnost iz finančnega delovanja ter kazalniki dobičkonosnosti, kajti vsi so se v letu 2017 znižali. Na znižanje čistega dobička je vplivalo precejšnje zmanjšanje dobička iz financiranja. V korist podjetju je bil kazalnik dolgoročne pokritosti

dolgoročnih sredstev. Ta je namreč v obeh obravnavanih letih presegel priporočeno vrednost. Vsa dolgoročna sredstva so pokrili z dolgoročnimi viri sredstev, s tem pa so zmanjšali tveganje trajne plačilne nesposobnosti (Adria Mobil, d.o.o., 2016, str. 42–46; Adria Mobil, d.o.o., 2017, str. 43–45).

Poslovno leto 2018 je bilo za Adria Mobil, d.o.o. prehodno poslovno leto, ki je trajalo od 1. 1. 2018 do 31. 8. 2018. Pazljivi so morali biti pri pripoznavanju stroškov ter prihodkov, ki so se nanašali na obdobje osmih mesecev in ne na celotno leto 2018. Čisti dobiček družbe je bil višji kot v letu 2017, prav tako so se povečala sredstva družbe. Vzrok za povečanje sredstev je bil visoka prodaja ter proizvodnja, kar se je odražalo v terjatvah, zalogah in med denarnimi sredstvi. V letu 2019 je bil čisti dobiček manjši od leta 2018. Vrednost kapitala družbe se je v letu povzpela na rekordno vrednost 106.455.823 evrov, kar je največ od obstoja podjetja. Zaradi spremenjenega poslovnega obdobja leta 2018, ki bi sicer tudi preseglo dosedanja obdobja, je primerjava enakih poslovnih obdobj nemogoča (Adria Mobil, d.o.o., 2018, str. 48–50; Adria Mobil, d.o.o., 2019, str. 35).

SKLEP

V sklepnem delu zaključne strokovne naloge predstavljam spoznanja, pridobljena s pripravo analize poslovanja na podlagi finančnih in nefinančnih kazalnikov za izbrano podjetje Adria Mobil, d. o. o., za leti 2016 ter 2017. Na podlagi nefinančnih kazalnikov sem ugotovila, da so zagotovila za uspeh širjenje in njihovo lastno znanje ter ustvarjalne zasnove pri izdelovanju novih proizvodov z namenom ustvariti kakovosten, mobilen in estetsko izpopolnjen produkt. Svoje izdelke ustrezno prilagajajo zahtevam tujih trgov, s katerimi so neprestano v stiku.

V podjetju velik poudarek namenjajo pomenu trajnostnega razvijanja ter dveh glavnih stebrov izvajanja tega (okoljski ter družbeni). Vpeljan imajo sistem ravnanja z okoljem, ki ga aktivno nadgrajujejo, svoje zaposlene pa redno seznanjajo s pomembnostjo varovanja okolja. Število zaposlenih se je v obravnavanem obdobju povečalo za 61 oseb, pri izobrazbeni strukturi pa ni prišlo do večjih sprememb.

Ob koncu obravnavanega poslovnega leta 2017 so v podjetju beležili zmanjšanje čistega dobička za 17,3 % glede na leto prej. Razlog za padec čistega dobička je v zmanjšanju dobička iz financiranja, kajti ta se je v letu 2017 zmanjšal za 80,23 % glede na leto 2016. Dobiček iz rednega delovanja in celotni dobiček sta se zvišala za 9,94 %, prav tako se je zvišal tudi dobiček iz poslovanja, in sicer za 17,94 %.

Kazalnika likvidnosti (kratkoročni ter hitri koeficient) nista dosegla priporočene minimalne vrednosti, pri pospešenem koeficientu pa so v letu 2016 presegli priporočeno vrednost, vendar se je v naslednjem letu koeficient zmanjšal pod priporočeno vrednost. Za podjetje bi bilo smiselno, da padec likvidnosti popravi, da se izogne možnim oviram v zvezi z likvidnostjo. Kazalnik dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev je bil v obeh letih sicer

ugoden, saj je presegel vrednost 1, vendar se je v letu 2017 zmanjšal za 14,62 %. Vrednost koeficienta kapitalske pokritosti osnovnih sredstev v nobenem letu ni dosegla minimalne priporočljive vrednosti.

Produktivnost dela je bila v letu 2017 nižja od predhodnega leta, čeprav so se celotni in poslovni prihodki ter število zaposlenih zvišali. Razlog za zmanjšanje je v nesorazmernem povišanju celotnih prihodkov ter številom zaposlenih. Število zaposlenih se je povečalo relativno bolj kot prihodki. Celotna in poslovna ekonomičnost sta ostali enaki, ekonomičnost iz finančnega delovanja pa se je znižala za 23,31 %. Kazalniki dobičkonosnosti so se v letu 2017 zmanjšali. Za najvišji odstotek, za 21,85 %, se je zmanjšala dobičkovnost prihodkov. Zmanjšanje lahko pripišemo znižanju čistega dobička v letu 2017. Glede na rezultate analize poslovanja menim, da imajo v Adria Mobil, d.o.o. zelo veliko možnosti za uspešno poslovanje v prihodnosti.

LITERATURA IN VIRI

1. Adria Mobil, d. o. o. (2016). *Letno poročilo skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o. na dan 31. 12. 2016* (interno gradivo). Novo mesto: Adria Mobil, d. o. o.
2. Adria Mobil, d. o. o. (2017). *Letno poročilo skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o. na dan 31. 12. 2017* (interno gradivo). Novo mesto: Adria Mobil, d. o. o.
3. Adria Mobil, d. o. o. (2018). *Letno poročilo skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o. na dan 31. 8. 2018* (interno gradivo). Novo mesto: Adria Mobil, d. o. o.
4. Adria Mobil, d. o. o. (2019). *Letno poročilo skupine Adria Mobil in družbe Adria Mobil, d. o. o. na dan 31. 8. 2019* (interno gradivo). Novo mesto: Adria Mobil, d. o. o.
5. Adria Mobil, d. o. o. (brez datuma). *O družbi Adria Mobil*. Pridobljeno 14. junija 2021 iz <https://about.adria-mobil.com/sl/info>
6. Bergant, Ž. (2007). *Osnove analize poslovanja*. Ljubljana: Abeceda storitve.
7. Čater, T. (2011). *Taktično planiranje in kontrola*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
8. Dimovski, V., Penger, S. & Škerlavaj, M. (2002). *Temelji organiziranja in odločanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
9. Dun & Bradstreet. (2018). *Poslovni podatki podjetja Adria Mobil, d. o. o. v letih 2016 in 2017*. Pridobljeno 3. junija 2020 iz <https://accounts.bisnode.si/Authenticate/?product=1&language=sl-SI&returnUrl=http:%2f%2fwww.gvin.com%2fGvinInformator%2fPagesAnalizator%2fAnalizator.aspx%3fMode%3dGvinSI%26App%3dGvinInformatorSI%26Lang%3dsl-SI>
10. Ekonomski fakultet u Osijeku. (brez datuma). *Financijska analiza*. Pridobljeno 3. junija 2020 iz http://www.efos.unios.hr/financiranje-poduzetnickog-pothvata/wp-content/uploads/sites/224/2013/04/8_financijski-pokazatelji.pdf
11. Financnislovar.com. (brez datuma a). *Finančna analiza*. Pridobljeno 3. junija 2020 iz <http://www.financnislovar.com/definicije/financna-analiza.html>
12. Financnislovar.com. (brez datuma b). *Solventnost*. Pridobljeno 3. junija 2020 iz <http://www.financnislovar.com/definicije/solventnost.html>

13. Hočevar, M., Igličar, S. & Zaman, M. (2001). *Računovodstvo*. Ljubljana: Visoka upravna šola.
14. Igličar, A., Hočevar, M. & Zaman Groff, M. (2013). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
15. Igličar, A., Hočevar, M. & Zaman Groff, M. (2017). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
16. Inc.com. (brez datuma). *Return on Assets (ROA)*. Pridobljeno 14. junija 2021 iz <https://www.inc.com/encyclopedia/return-on-assets-roa.html>
17. Investopedia. (2020). *Return on revenue (ROR)*. Pridobljeno 14. junija 2021 iz <https://www.investopedia.com/terms/r/returnonrevenue.asp>
18. Kokotec-Novak, M., Korošec, B. & Melavc D. (1997). *Osnove računovodstva z bilanciranjem*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
19. Ogorevc, A. (2019, 24. julij). *Adria Mobil je v kolesarstvu prepoznala sinergijo s karavaningom*. Pridobljeno 8. maja 2020 iz <https://izvozniki.finance.si/8950806/Adria-Mobil-je-v-kolesarstvu-prepoznala-sinergijo-s-karavaningom>.
20. Petrov, S. (2017, 28. november). *Adria Mobil uradno v roke francoskega Triganoja*. *Manager finance*. Pridobljeno 5. maja 2020 iz <https://manager.finance.si/8860741/Adria-Mobil-uradno-v-roke-francoskega-Triganoja>.
21. Pučko, D. (2005). *Analiza in načrtovanje poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
22. Pučko, D. (2006). *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
23. Pučko, D. & Rozman, R. (1996). *Ekonomika in organizacija podjetja 1. knjiga: ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
24. Pučko, D. & Rozman, R. (1998). *Ekonomika in organizacija podjetja 1. knjiga: Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
25. Statistični urad Republike Slovenije. (2018). *Indeks cen življenjskih potrebščin za leti 2016 in 2017*. Pridobljeno 14. junija 2021 iz <https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/2/35>
26. Škerbic, M. & Rebernik, M. (1990). *Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
27. Turk, I. (2006). *Uvod v poslovno ekonomiko*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
28. ZvezaRFR.si. (brez datuma). *Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev*. Pridobljeno 14. junija 2021 iz <https://www.zvezarfr.si/pripomocki/slovar?pojem=koeficient%20kapitalske%20pokritosti%20osnovnih%20sredstev>
29. Žnidaršič Kranjc, A. (1995). *Ekonomika podjetja*. Postojna: Dej.

PRILOGE

Priloga 1: Izkaz poslovnega izida v letih 2016 in 2017 (realno). Bazno leto je 2017.

Kategorije	Leto 2016	Leto 2017
Poslovni prihodki (1+2+3+4)	328.154.885	351.614.577
1. Čisti prihodki od prodaje	326.698.432	349.961.048
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	5.060.841	-1.124.476
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0
4. Drugi poslovni prihodki	1.456.453	1.653.529
Poslovni odhodki (5+6+7+8)	304.532.356	316.661.781
5. Stroški blaga, materiala in storitev	272.972.581	282.007.726
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	265.909.605	276.266.800
b) Stroški storitev	7.062.976	5.740.926
6. Stroški dela	26.318.166	30.701.576
a) Stroški plač	19.363.826	22.505.449
b) Stroški pokojninskih zavarovanj	2.260.978	2.591.298
c) Stroški drugih socialnih zavarovanj	1.447.933	1.624.578
d) Drugi stroški dela	3.245.429	3.980.251
7. Odpisi vrednosti	2.260.301	2.320.960
Amortizacija	2.260.301	2.320.960
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	0	0
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	0	0
8. Drugi poslovni odhodki	2.981.307	1.631.519
Dobiček/izgube iz poslovanja	28.683.369	33.828.320
9. Finančni prihodki	6.546.957	2.554.132
a) Finančni prihodki iz deležev	3.716.795	1.533.407
b) Finančni prihodki iz danih posojil	583.259	68.054
c) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	2.246.903	952.671
10. Finančni odhodki	4.004.444	2.051.445
a) Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	1.868.527	0
b) Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.336.199	1.256.866
c) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	799.718	794.579
11. Drugi prihodki	0	0
12. Drugi odhodki	0	0
Celotni prihodki	339.762.683	353.044.233
Celotni odhodki	308.536.799	318.713.226
Celotni poslovni izid	31.225.883	34.331.007
Skupaj davki	3.564.357	5.559.888
13. Davek iz dobička	4.042.773	3.120.717
14. Odloženi davki	-478.416	2.439.171
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	2.766.152	28.771.119
Poslovni izid iz poslovanja	23.622.529	34.952.796

Vir: lastno delo.

Priloga 2: Izkaz poslovnega izida v letih 2016 in 2017 (nominalno).

Kategorije	Leto 2016	Leto 2017
Poslovni prihodki (1+2+3+4)	323.624.147	351.614.577
1. Čisti prihodki od prodaje	322.187.803	349.961.048
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	4.990.967	-1.124.476
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0
4. Drugi poslovni prihodki	1.436.344	1.653.529
Poslovni odhodki (5+6+7+8)	300.327.767	316.661.781
5. Stroški blaga, materiala in storitev	269.203.729	282.007.726
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	262.238.269	276.266.800
b) Stroški storitev	6.965.460	5.740.926
6. Stroški dela	25.954.799	30.701.576
a) Stroški plač	19.096.475	22.505.449
b) Stroški pokojninskih zavarovanj	2.229.761	2.591.298
c) Stroški drugih socialnih zavarovanj	1.427.942	1.624.578
d) Drugi stroški dela	3.200.621	3.980.251
7. Odpisi vrednosti	2.229.094	2.320.960
Amortizacija	2.229.094	2.320.960
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	0	0
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	0	0
8. Drugi poslovni odhodki	2.940.145	1.631.519
Dobiček/izgube iz poslovanja	28.287.347	33.828.320
9. Finančni prihodki	6.456.565	2.554.132
a) Finančni prihodki iz deležev	3.665.478	1.533.407
b) Finančni prihodki iz danih posojil	575.206	68.054
c) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	2.215.881	952.671
10. Finančni odhodki	3.949.156	2.051.445
a) Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	1.842.729	0
b) Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.317.750	1.256.866
c) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	788.677	794.579
11. Drugi prihodki	0	0
12. Drugi odhodki	0	0
Celotni prihodki	335.071.679	353.044.233
Celotni odhodki	304.276.923	318.713.226
Celotni poslovni izid	30.794.756	34.331.007
Skupaj davki	3.515.145	5.559.888
13. Davek iz dobička	3.986.956	3.120.717
14. Odloženi davki	-471.811	2.439.171
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	27.279.611	28.771.119
Poslovni izid iz poslovanja	23.296.380	34.952.796

Vir: Adria Mobil, d.o.o. (2016); Adria Mobil, d.o.o. (2017).

Priloga 3: Bilanca stanja za leti 2016 in 2017 (realno). Bazno leto je 2017.

Kategorije	Leto 2016	Leto 2017
Sredstva	154.906.275	152.592.345
1. DOLGOROČNA SREDSTVA	41.651.268	39.722.015
a) Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	222.754	241.386
Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	64.000
Neopredmetena sredstva	222.754	177.386
b) Opredmetena osnovna sredstva	17.847.827	17.701.230
Zemljišča in zgradbe	-	11.294.692
Zemljišča	1.730.397	1.701.472
Zgradbe	10.923.061	9.593.220
Proizvajalne naprave in stroji	1.236.426	1.986.070
Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	204.921	203.926
Druge naprave in oprema, druga opredmetena osnovna sredstva	3.753.022	4.216.542
c) Naložbene nepremičnine	1.343.960	1.276.013
d) Dolgoročne finančne naložbe	16.433.275	17.236.114
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	16.026.475	15.764.255
e) Dolgoročne poslovne terjatve	0	0
Dolgoročna posojila	406.800	1.471.859
f) Odložene terjatve za davek	5.803.453	3.267.272
2. KRATKOROČNA SREDSTVA	113.255.007	112.870.330
a) Zaloge	39.986.684	49.265.633
b) Kratkoročne poslovne terjatve	58.328.536	56.655.707
Kratkoročne finančne naložbe	1.408.701	625.745
c) Denarna sredstva	13.531.085	6.323.245
Kratkoročna posojila	1.408.701	625.745
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	0
Zunajbilančna sredstva	0	0
Obveznosti do virov sredstev	154.906.275	152.592.345
1. KAPITAL	50.851.959	43.850.063
a) Vpoklicani kapital	3.475.782	3.417.681
Osnovni kapital	3.475.782	3.417.681
b) Kapitalske rezerve	634.798	624.187
c) Rezerve iz dobička	3.083.771	3.032.223
d) Preneseni čisti poslovni izid	16.158.405	8.167.915
e) Čisti poslovni izid poslovnega leta	27.743.364	28.771.119
2. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	14.782.776	14.424.477
a) Rezervacije	3.849.461	14.419.656
b) Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	10.933.315	4.821
3. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	22.486.553	13.809.787
Dolgoročne finančne obveznosti	22.486.553	13.809.787
4. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	64.305.568	80.508.018
Kratkoročne finančne obveznosti	6.414.453	13.457.949
Kratkoročne poslovne obveznosti	57.891.115	67.050.069
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	44.320.197	61.457.479
5. KRATKOROČNE PČR	2.479.419	0
Zunajbilančne obveznosti	0	0

Vir: lastno delo.

Priloga 4: Bilanca stanja za leti 2016 in 2017 (nominalno).

Kategorije	Leto 2016	Leto 2017
Sredstva	152.316.888	152.592.345
1. DOLGOROČNA SREDSTVA	40.955.033	39.722.015
a) Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	219.030	241.386
Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	64.000
Neopredmetena sredstva	219.030	177.386
b) Opredmetena osnovna sredstva	17.549.486	17.701.230
Zemljišča in zgradbe	-	11.294.692
Zemljišča	1.701.472	1.701.472
Zgradbe	10.740.473	9.593.220
Proizvajalne naprave in stroji	1.215.758	1.986.070
Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	201.496	203.926
Druge naprave in oprema, druga opredmetena osnovna sredstva	3.690.287	4.216.542
c) Naložbene nepremičnine	1.321.495	1.276.013
d) Dolgoročne finančne naložbe	16.158.579	17.236.114
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	15.758.579	15.764.255
e) Dolgoročne poslovne terjatve	0	0
Dolgoročna posojila	400.000	1.471.859
f) Odložene terjatve za davek	5.706.443	3.267.272
2. KRATKOROČNA SREDSTVA	111.361.855	112.870.330
a) Zaloge	39.318.274	49.265.633
b) Kratkoročne poslovne terjatve	57.353.526	56.655.707
Kratkoročne finančne naložbe	1.385.153	625.745
c) Denarna sredstva	13.304.902	6.323.245
Kratkoročna posojila	1.385.153	625.745
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	0	0
Zunajbilančna sredstva	0	0
Obveznosti do virov sredstev	152.316.888	152.592.345
1. KAPITAL	50.001.926	43.850.063
a) Vpoklicani kapital	3.417.681	3.417.681
Osnovni kapital	3.417.681	3.417.681
b) Kapitalske rezerve	624.187	624.187
c) Rezerve iz dobička	3.032.223	3.032.223
d) Preneseni čisti poslovni izid	15.888.304	8.167.915
e) Čisti poslovni izid poslovnega leta	27.279.611	28.771.119
2. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	14.535.670	14.424.477
a) Rezervacije	3.785.114	14.419.656
b) Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	10.750.556	4.821
3. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	22.110.672	13.809.787
Dolgoročne finančne obveznosti	22.110.672	13.809.787
4. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	63.230.647	80.508.018
Kratkoročne finančne obveznosti	6.307.230	13.457.949
Kratkoročne poslovne obveznosti	56.923.417	67.050.069
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	43.579.348	61.457.479
5. KRATKOROČNE PČR	2.437.973	0
Zunajbilančne obveznosti	0	0

Vir: Adria Mobil, d.o.o. (2016); Adria Mobil, d.o.o. (2017).